

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-177>

УДК 336.71

СУЧАСНИЙ СТАН СВІТОВОЇ FINTECH ІНДУСТРІЇ

CURRENT STATE OF THE GLOBAL FINTECH INDUSTRY

Клек Анатолій Романович

аспірант кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9812-5105>

Klek Anatolii

Ivan Franko National University of Lviv

Безперервний процес якісних структурних змін, що відбуваються в фінансовій системі, внаслідок цифрової модернізації, призвів до переосмислення економічних цінностей на принципах імплементації інноваційних технологій, що суттєво позначилося на спектрі надання фінансових продуктів та послуг традиційними учасниками ринку, а також сприяло появі нових видів бізнесу - фінтех-компаній. У статті досліджено сучасний стан розвитку фінтех-індустрії в умовах поступу цифрової економіки. Визначено загальні тенденції розвитку світової фінтех-індустрії. Проаналізовано інвестиційну активність фінтех-компаній за сегментами та регіонами світу, визначено фактори, які на неї впливають. Продіагностовано показники розвитку фінтех-індустрії. За результатами проведеного дослідження окреслено ключові проблеми, які стримують розвиток фінансових технологій. Визначено основні принципи, які доцільно враховувати зацікавленим сторонам для розвитку фінтех-індустрії.

Ключові слова: фінансові технології, фінтех-індустрія, транзакції, інвестиційна активність, криптовалюта, блокчейн.

The continuous process of qualitative structural changes occurring in the financial system as a result of digital modernization led to a significant reassessment of economic values based on the principles of innovative technologies, which significantly affected the range of financial products and services provided by traditional market participants, and also contributed to the emergence of new types of business - fintech companies. The range of financial services is expanding every year, new types of services and products are constantly appearing on the market due to the introduction of innovations in the financial market. This is happening largely due to non-banking technology-oriented companies. The article examines the current state of development of the FinTech industry in the conditions of the progress of the digital economy. The general development trends of the global FinTech industry have been determined. It has been established that the increased demand for digitalization and the growing adoption of technologies have pushed traditional banks and fintechs to collaborate to jointly develop the market and improve the quality of financial services. It was emphasized that the sector of financial technologies is currently experiencing radical changes. The investment activity of fintech companies by segments and regions of the world was analyzed, and the factors affecting it were determined. Indicators of the development of the FinTech industry are given. It is determined that annually there is an increase in revenues of the fintech industry, the most intensive development is characteristic of the American region, fintech is developing at a slower pace in countries of Europe. According to the results of the conducted research, the key problems restraining the development of financial technologies were identified. The main principles that should be taken into account by interested parties for the development of the FinTech industry have been determined. With more focus on regulatory compliance expected, fintechs will need to catch up with rapidly changing financial regulations. Adapting to these changes will be critical to long-term success.

Keywords: financial technology, fintech industry, transactions, investment activity, cryptocurrency, blockchain.

Постановка проблеми. Інтенсивний розвиток світового фінансового сектора спостерігався протягом останніх трьох десятиліть, коли фінансові системи активно трансформувалися та адаптувалися до економічних і технологічних вимог для ефективної організації фінансових відносин. Таким чином, глоба-

лізація та цифровізація справедливо вважаються основними каталізаторами фінансових інновацій. Ринок фінансових технологій є одним із найшвидше зростаючих у світі, а реалії сьогодення свідчать про те, що сучасна фінтех (FinTech)-індустрія знаходиться в зоні високої турбулентності та продовжує адапту-

ватися до глобальних викликів, впроваджуючи нові інноваційні рішення як відповідь на прискорену цифровізацію суспільства, створення нових кіберсистем і штучного інтелекту. В результаті з'являються нові гравці, бізнес-моделі, продукти та послуги у глобальному FinTech-середовищі. Окрім цього підвищується конкуренція, модернізуються правові рамки функціонування ринку фінансових технологій. Зазначене обумовлює необхідність більш детальних дослідження сучасного стану світової FinTech-індустрії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем розвитку фінтех-індустрії приділяється значна увага як серед зарубіжних, так і вітчизняних науковців і практиків. Вагомий внесок у вивчення FinTech зробили такі науковці як О. Баула, А. Бабенко, А. Семенов, М. Рябокін, М. Крупка, Н. Демчишак, Т. Солоджук, Р. Щур, які розглядали тренди фінансових технологій та фактори, які впливають на формування ефективної FinTech-індустрії. Хоча існуючі дослідження підтверджують, що фінтех набуває все більшого значення у світовому фінансовому просторі, стрімкий розвиток фінансових технологій потребує продовження відповідних наукових пошуків.

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає у аналізі сучасного стану світової фінтех-індустрії у контексті її розвитку як важливого складника інфраструктури світового фінансового ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. На даний час фінансовий сектор є лідером цифрової трансформації. Додатковим драйвером його прискореної цифровізації стала пандемія COVID-19, яка сприяла активному поширенню мобільного банкінгу, безконтактних платежів, цифрових сервісів управління інвестиційними портфелями та інших технологій. Зростання Fintech революціонує фінансовий ландшафт у всьому світі завдяки продуктам і компаніям, які просувають інноваційні технології для вдосконалення та автоматизації традиційних фінансових послуг. За останні 10 років Fintech перетворився з нішевого галузевого тренду на трансформаційну силу у світовому фінансовому ландшафті [1]. Представимо загальні тенденції на ринку фінансових технологій в табл. 1.

Ринок фінтеху швидко еволюціонує: цифрові платежі, цифрові інвестиції, цифрові активи та необанкінг – найпоширеніші тенденції. Зокрема, доречно проаналізувати

обсяги транзакцій Fintech-ринку за сегментами з 2017 до 2023 роки (рис. 1).

Найбільшу вартість транзакцій спостерігаємо за угодами у сегменті цифрових платежів. При цьому за кожним сегментом на ринку Fintech у динаміці відбувається зростання вартості транзакцій. В табл. 2. представлено ТОП-10 найпопулярніших угод у галузі фінансових технологій за вартістю транзакцій у 2023 році.

У 2023 році найбільшою фінтех-угодою стала угода M&A з Black Knight, вартість якої склала 11,7 млрд. доларів США. Вісім із 10 найбільших фінтех-угод 2023 року були зареєстровані у США. Найпопулярніші угоди у галузі фінансових технологій були укладені шляхом злиття та поглинання, приватного викупу. Компанії приділяють особливу увагу стратегіям злиття та поглинання для розширення своєї діяльності по всьому світу. Ключові компанії розширюють свої географічні кордони у глобальному масштабі шляхом впровадження галузевих рішень. Зростаюча потреба в кастомізації, дотриманні нормативних вимог, можливостях перехресного продажу та тенденціях у галузі фінтеху є одними з ключових факторів, що сприяють зростанню FinTech-індустрії.

Незважаючи на зростання вартості транзакцій у Fintech у 2017–2023 роках, інвестиційна активність у даній сфері в останні роки знизилась (рис. 2). Загальна вартість інвестицій у фінтех-компанії по всьому світу різко зросла в період з 2010 по 2019 роки, коли вона досягла 216,8 млрд доларів США. Однак у 2020 році інвестиції у фінтех-компанії помітно скоротилися, становивши менше 125 млрд доларів США. Вартість інвестицій знову зросла в 2021 році, перевищивши 225 млрд доларів США. Однак 2022 рік став ще одним “повільним” роком для фінтеху, оскільки вартість інвестицій помітно знизилася, хоча і залишилася значно вище значення, досягнутого у 2020 році. Тенденція до зниження інвестицій продовжилася у 2023 році (рис. 2), коли глобальна вартість фінансування склала 113,7 млрд доларів США.

Зниження інвестиційної активності обумовлене тим, що інвестори відступили від укладення великих угод на тлі занепокоєння щодо високих процентних ставок, війни в Україні та на Близькому Сході, падіння оцінки фінтех-компаній. Ця тенденція до зниження поширилася не на всі типи інвестицій, а лише на інвестиції в злиття та поглинання, венчур-

Таблиця 1

Загальні тенденції розвитку світової фінтех-індустрії у 2023 році

Тенденція	Характеристика
Вбудовані фінанси розширюють спектр послуг	Можливість інтегрувати фінансові послуги в нефінансові продукти, показала свою ефективність для всіх зацікавлених сторін. Постачальники послуг отримують змогу покращити якість обслуговування клієнтів та задовольнити їх потреби в режимі реального часу. Банки відкривають нові джерела доходу, а клієнти отримують ширший доступ до фінансових послуг саме тоді, коли вони їм потрібні. Зростаюча кількість вбудованих фінансових API підживлює цю тенденцію. Використання API дозволяє розробникам легко інтегрувати банківські та платіжні сервіси у свої програми, скорочуючи час та витрати.
Біометрична автентифікація підвищує безпеку	Зі зростанням тиску кібератак на фінтех та середньою вартістю витоку даних, що досягла 4,45 млн. дол. у 2023 році, фінансові компанії повинні постійно працювати над складнішими механізмами автентифікації та авторизації. Біометрична автентифікація, як і раніше, залишається одним із найнадійніших методів безпеки, оскільки вона спирається на унікальні дані користувача, які важко підробити.
Штучний інтелект у фінансових технологіях	Рішення Fintech включають великий обсяг даних, і немає кращої технології для обробки всіх цих даних, ніж штучний інтелект. ШІ допомагає у низці областей фінтеху, таких як управління ризиками, запобігання шахрайству, обробка документів, зниження операційних витрат за рахунок оптимізації та персоналізація банківського досвіду для клієнтів.
Додатки для особистих фінансів	Зростання фінансової обізнаності споживачів сприяло зростанню ринку програмного забезпечення для управління особистими фінансами. За кінцевим користувачем ринок представлений рішеннями для індивідуальних споживачів, сімейними фінансовими додатками та платформами для малого бізнесу. За функціоналом розрізняють додатки для відстеження витрат, а також бюджетування та інвестування, хоча частіше рішення поєднують можливості кількох типів, представлених у вигляді фінансових помічників.
Чат-боти та віртуальні помічники забезпечують персоналізацію	Завдяки розвитку алгоритмів Generative AI, таких як Chat GPT, чат-боти та віртуальні помічники набирають все більшої популярності на фінтех ринку. Чат-боти та віртуальні помічники не лише надають очевидні переваги клієнтам, але й відіграють важливу роль у наданні допомоги фінансовим установам у мінімізації їхніх операційних витрат.
Сталий розвиток фінансових технологій	Глобальна тенденція до сталого розвитку вплинула і на фінтех, що призвело до зростання кількості ініціатив щодо підвищення поінформованості про навколишнє середовище. Наприклад, ринок криптовалют продовжує розробляти зелені криптовалюти, покликані вирішувати проблеми енергоспоживання традиційних криптовалют, таких як біткоїн, за допомогою ефективного механізму консенсусу. Цифрові гаманці та безконтактні платежі дозволяють користувачам, крім іншого, відмовитися від паперових грошей.

Джерело: складено автором на основі [7; 2; 3]

ний капітал, у той час як приватний капітал "пережив" невелике зростання. З одного боку, зниження інвестиційної активності можна пояснити вищими відсотковими ставками та погіршенням макроекономічних умов, що спонукало інвесторів виявляти певну стриманість. У той же час варто відзначити, що сектор фінтеху вже не є ринком, що розвивається, як кілька років тому, і інвестиційний ландшафт змінюється в міру "дорослішання" ринків. Основними тенденціями, в секторі

фінтеху, які впливають на інвестиційну активність учасників ринку є наступні:

- підвищена увага до потенційних фінтех-угод, у тому числі особлива увага до прибутковості та уникнення раундів зниження інвестицій;
- зростає цікавість до фінтех-рішень B2B, спрямованих на розширення можливостей, а не бізнес-моделі, орієнтовані на B2C;
- підвищена увага до партнерства та альянсів;

Таблиця 2

ТОП-10 найпопулярніших угод у галузі фінансових технологій у 2023 р.

Назва	Вартість, млрд. дол. США	Регіон	Метод
Black Knight	11,7	США	Злиття та поглинання
Adenza	10,5	США	Злиття та поглинання
Coupa	8	США	Приватний викуп
Finastra	6,9	Великобританія	Докапіталізація
Stripe	6,9	США	Серія I
EVO Payments	4	США	Злиття та поглинання
Duck Creek Technologies	2,6	США	Приватний викуп
Celsius Network	2	США	Викуп
Moneygram	1,8	США	Приватний викуп
Chongqing Ant Consumer Finance	1,5	Китай	Приватний викуп

Джерело: складено автором на основі [9]

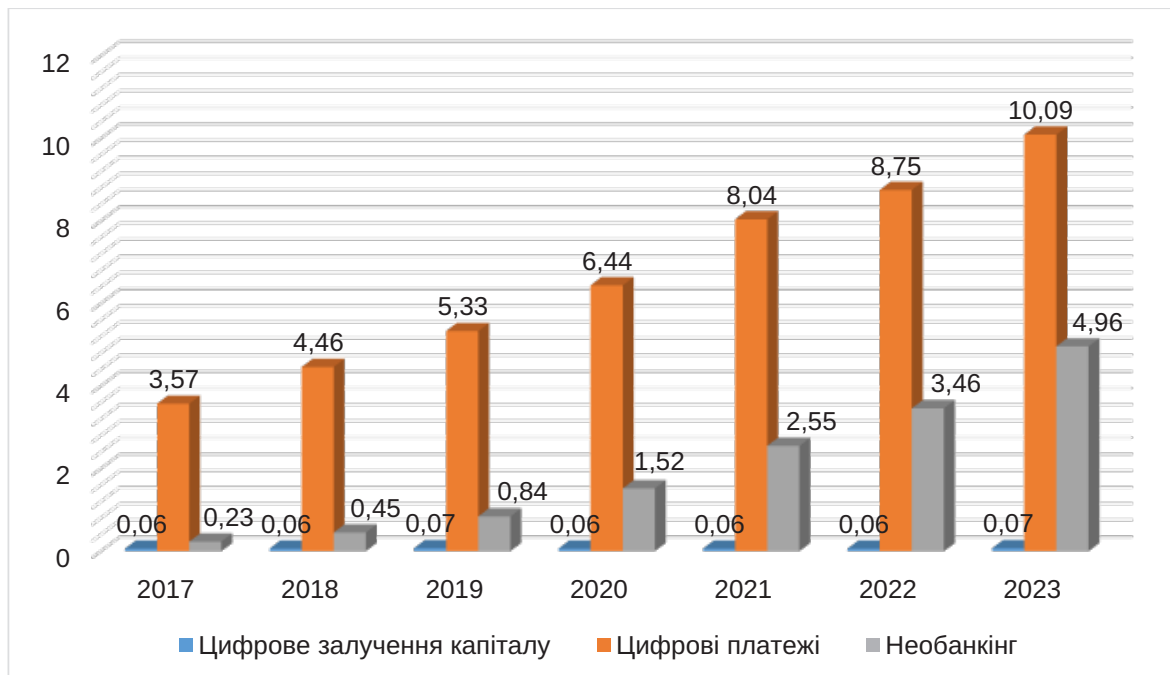

Рис. 1. Динаміка обсягів транзакцій у Fintech за напрямками у 2017–2023 роках, трлн. дол. США

Джерело: складено автором на основі [9]

– зростання інтересу до застосування ШІ в секторі фінтеху;

– тривала увага до вбудованих фінансових продуктів, зокрема платежів та кредитування, в рамках переходу до відкритого банківського обслуговування [4].

Варто зазначити, що інвестиційна активність у FinTech-індустрії різниться за регіонами. Північна та Південна Америка стали регіонами, що залучає найбільше інвестицій у

сектор, на частку якого припало більше половини загального обсягу інвестицій (рис. 3).

В Америці фінансові технології полегшують транскордонні платежі, знижуючи витрати на грошові перекази та підтримують міжнародну торгівлю, фінансові транзакції у регіоні зі значною транскордонною діяльністю. Ці чинники відіграють важливу роль у помітному зростанні ринку даного регіону.

На другому місці за розвитком ринку Fintech

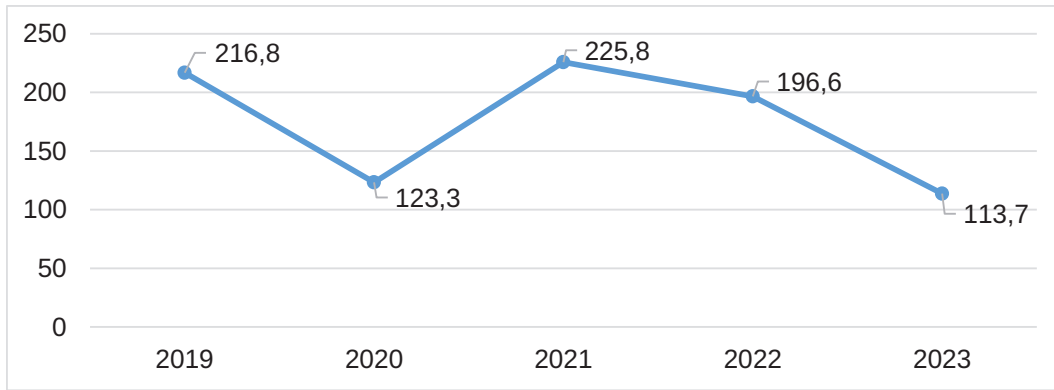

Рис. 2. Динаміка інвестиційної активності у сфері Fintech у 2019–2023 рр., млрд. дол. США

Джерело: складено автором на основі [9]

Рис. 3. Структура інвестицій у сфері Fintech у 2023 році за регіонами, %

Джерело: складено автором на основі [9]

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

є регіон «Європа, Близький Схід, Африка». У Європі надійне нормативне середовище та надавачі фінтех-послуг часто пропонують вбудовані функції регуляторних технологій (RegTech), забезпечуючи відповідність фінансовим нормам і вимогам законодавства. Великобританія випередила інші країни регіону за обсягом інвестицій у рішення галузі фінансових технологій [7]. Рішення FinTech забезпечують аналітику даних, допомагаючи фінансовим установам адаптувати свої пропозиції для задоволення унікальних потреб клієнтів у різних європейських країнах. Фінансові технології скорочують розрив між фінансовою доступністю у країнах Близького Сходу та Африки, пропонуючи доступ до основних фінансових послуг. У багатьох країнах регіону високі показники проникнення мобільного зв'язку, що робить ефективнішими рішення в

галузі фінансових технологій, орієнтовані на мобільних користувачів.

Глобальний ринок Fintech сегментований за типом послуг, де кожен сегмент розвивається неоднорідно. Фінансова активність за кожним окремим сегментом Fintech-ринку представлена в табл. 3.

Найменш активним у 2020–2023 рр. був сегмент «інвестиційних технологій», а найбільш активним протягом досліджуваного періоду залишається напрям «платежі». Платіжний сегмент глобальної фінтех-індустрії залучив найбільші обсяги інвестицій у всьому світі. У 2023 році вартість інвестицій у цей сегмент склала 20,7 млрд. доларів США, що було різким зниженням порівняно з попередніми роками. Майже кожен інший сегмент зазнав аналогічного падіння інвестицій у 2023 році. Однак було два фінтех-сег-

Таблиця 3

Динаміка інвестиційної активності фінтех-компаній за сегментами Fintech у 2020–2023 рр., млрд. дол. США

Сегменти	Роки			
	2020	2021	2022	2023
Платежі	27,8	58,4	57,9	20,7
Страховання	15,1	11,9	5,9	8,1
Регуляторні технології	11,1	12,7	21,0	2,6
Кібербезпека	1,1	4,4	1,7	1,3
Інвестиційні технології	0,2	0,9	0,8	0,2
Блокчейн/Криптовалюта	6,2	29,9	24,3	7,5
Зелені технології	1,5	3,7	1,2	2,3

Джерело: складено автором на основі [9]

менти, які залучили більше інвестицій у 2023, ніж у 2022 році: insurtech та ESG/greentech. Вартість інвестицій в insurtech збільшилася з 5,9 до 8,1 млрд. доларів США, а загальна вартість інвестицій в ESG/greentech склала 2,3 млрд. доларів США в 2023 році [7].

Зауважимо також, що сегмент блокчейну значно зменшився у 2023 році. Блокчейн забезпечує високозахисний та незмінний реєстр, що робить вкрай складним для неавторизованих користувачів змінювати або фальсифікувати дані транзакцій. Це підвищує безпеку фінансових транзакцій, знижуючи ризик шахрайства та витоку даних. Крім того, транзакції, записані в блокчейні, прозорі та можуть перевірятися у режимі реального часу всіма сторонами, проте нестабільність макроекономічних умов стала каталізатором зростання “побоювань” вкладати кошти у нетрадиційні фінансові технології.

Говорячи про суб'єктів FinTech-індустрії, слід зазначити, що основними її представниками є безпосередньо самі фінтех-компанії, традиційні інститути та учасники фінтех-стартапів. В табл. 4 представимо динаміку фінтех-компаній у світі за регіонами у 2018–2023 роки.

Станом на січень 2024 року регіоном із найбільшою кількістю фінтех-компаній у світі

були Північна та Південна Америка. У Північній та Південній Америці у 2023 році налічувалося близько 13 100 фінтех-компаній, що майже на 1500 більше, ніж роком раніше. Для порівняння, в регіоні EMEA (Європа, Близький Схід та Африка) налічувалося 10 969 фінтех-компаній, а в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні – 5886 (табл. 4).

Fintech часто асоціюється з невеликими стартапами, але важливо відзначити, що список фінтех-єдинорогів – стартапів вартістю понад мільярд доларів США – обчислюється сотнями. У США та Китаї базуються вісім із 10 найбільших фінтех-компаній світу. Незважаючи на домінування цих двох країн, двома найдорожчими фінтех-єдинорами на кінець 2023 року стали ірландська платформа обробки платежів Stripe та британський цифровий банк Revolut. Stripe була оцінена в 50 мільярдів доларів США, що значно вище за Revolut, оцінка якого становила 33 мільярди доларів США. Фактично в Європі є кілька престижних фінтех-компаній. Revolut і Wise – два найбільш широко використовувані цифрові банки в Європі, при цьому Revolut повідомив про 35 мільйонів клієнтів на кінець 2023 року [7].

Компанії FinTech надають різні фінансові технологічні послуги, інструменти або рішення

Таблиця 4

Динаміка фінтех-компаній у світі за регіонами у 2018–2023 роки, млн. шт

Регіон	Роки					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Північна та Південна Америка	5686	5779	8775	10755	11651	13100
Європа, Близький Схід, Африка	3581	3583	7385	9323	9681	10969
Азіатсько-Тихоокеанський	2864	2849	4765	6268	5061	5886

Джерело: складено автором на основі [9]

іншим підприємствам (B2B). Ці послуги зазвичай надаються через "хмару", що дозволяє іншим компаніям інтегрувати та використовувати можливості фінансових технологій без розробки цих технологій усередині компанії. Більше того, постачальники фінансових технологій пропонують широкий спектр фінансових послуг та технологічних рішень, включаючи обробку платежів, платформи кредитування Peer To Peer (P2P), виявлення шахрайства, технологію блокчейну та інші рішення. Серед відомих "гравців" при цьому можна виокремити такі компанії на даному ринку, як Rapyd Financial Network Ltd., Unicorn Payment Ltd., Stripe, Inc., Mastercard, Fiserv, Inc тощо [1].

Поява відкритого банкінгу та використання інтерфейсів прикладного програмування (API) дозволяє фінтех-компаніям співпрацювати із традиційними фінансовими інститутами. Це партнерство дає таким компаніям можливість використовувати дані та інфраструктуру традиційних банків для надання послуг

із доданою вартістю, розробки інноваційних рішень та покращення клієнтського досвіду.

Пандемія прискорила цифрову трансформацію фінансових послуг. Оскільки підприємства та споживачі все частіше зверталися до онлайн- та мобільного банкінгу, зростав попит на платформи фінансових технологій. Крім того, компанії, що пропонують послуги з обробки платежів та транзакцій, зіткнулися зі зростанням попиту, оскільки електронна комерція, безконтактні платежі та цифрові гаманці стали більш поширеними під час пандемії. Розглянемо показники ринкової капіталізації найбільших фінтех-компаній у світі у 2024 році (представлена на рис. 4).

Як видно з рис. 4 ринкова капіталізація фінтех-компаній стрімко збільшується, так як фінансові технології стають більш популярними, відповідно зростає кількість користувачів таких послуг. В табл. 5 представлена динаміка кількості користувачів фінансовими технологіями за сегментами упродовж 2017–2023 рр.

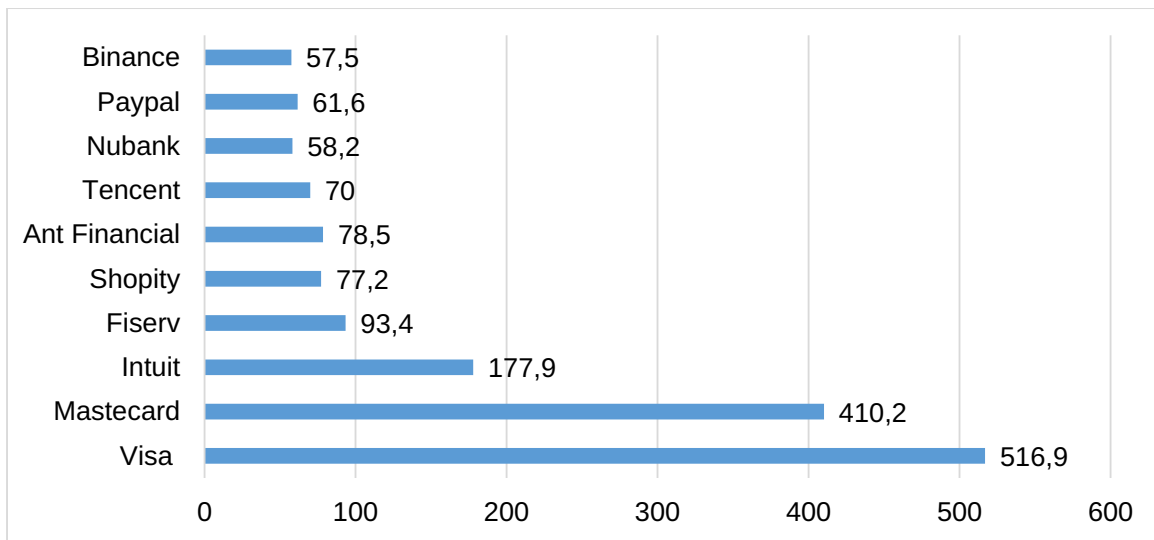

Рис. 4. Ринкова капіталізація найбільших фінтех-компаній у світі у 2024 році, млрд. дол. США

Джерело: складено автором на основі [9]

Таблиця 5

Динаміка кількості користувачів фінансовими технологіями за сегментами за 2017–2023 роки, млн. осіб

Сегменти	Роки						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Цифрові активи	30,45	41,89	57,15	73,52	294,6	426,8	670,5
Цифрові інвестиції	15,48	38,24	89,2	185,3	324,9	445,2	538,9
Цифрові платежі	1334	1582	1883	2202	2541	2905	3238
Необанкінг	18,95	32,4	55,89	93,06	145,9	188,4	250,7

Джерело: складено автором на основі [9]

Дані табл. 5 свідчать, що швидка урбанізація, зростання кількості смартфонів підвищили попит на фінтех-послуги, так як кількість користувачів з кожним роком зростає. Найбільшу кількість користувачів зафіксовано за сегментом цифрових платежів та активів. Відбувається трансформація фінансового ландшафту країн, так як фінансові технології приносять значні доходи, які, в свою чергу, впливають на економічне зростання останніх. Динаміку доходів фінтех-індустрії представлено на рис. 5.

Глобальні доходи фінтеху продовжують зростати впевненими темпами, незважаючи, на деяке зниження у 2022 році через макроекономічні причини. Важливо зазначити, що галузь ініціювала перехід до прибуткового зростання, при цьому маржа EBITDA (обсяг прибутку до вирахування відсотків за кредитами, податку на прибуток і амортизації активів) покращилася в середньому на 9 процентних пунктів. Але цей перехід все ще знаходиться на ранніх стадіях, і більшість із 70 найбільших публічних фінтехів все ще працюють нижче за порогове значення «правила 40», яке передбачає, що річний ріст доходів і маржа EBITDA повинні становити щонайменше 40% [8].

Незважаючи на інноваційність, ринок фінтеху стикається з низкою перешкод, які впливають на його розвиток та інтеграцію до уже існуючого фінансового ландшафту. Проблеми, зокрема, пов'язані з дотриманням нормативних вимог, безпекою даних та загрозливим потенціалом порушення роботи традиційних фінансових установ. Основними

проблемами є наступні:

1. Відповідність нормативним вимогам: фінтех-компанії часто працюють у жорстко регульованому середовищі. "Навігація" в цих нормативних рамках, що різняться в різних юрисдикціях, є значною проблемою для фінтех-компаній.

2. Проблеми безпеки: враховуючи характер фінансових транзакцій та даних, безпека є першорядною проблемою для фінтеху. Галузь повинна постійно інвестувати у надійні рішення в частині кібербезпеки для захисту від витоків даних, шахрайства та інших кіберзагроз.

3. Довіра клієнтів: зміцнення довіри серед споживачів має вирішальне значення для успіху фінтех-послуг. Багато людей можуть не поспішати впроваджувати нові фінансові технології через побоювання щодо конфіденційності даних, безпеки або відсутності розуміння того, як ці технології працюють.

4. Масштабованість та інтеграція: фінтех-компанії часто стикаються з труднощами при масштабуванні своїх операцій. Інтеграція з існуючою фінансовою інфраструктурою та застарілими системами може бути складною, особливо при роботі з традиційними фінансовими інститутами, і може бути стійкою до змін.

5. Відсутність стандартизації: дефіцит стандартизованих практик та взаємодії між різними фінтех-платформами може перешкодити безперервній співпраці. Досягнення загальногалузевих стандартів сприятиме більш гнучким транзакціям та підвищенню загальної ефективності фінтех-екосистеми.

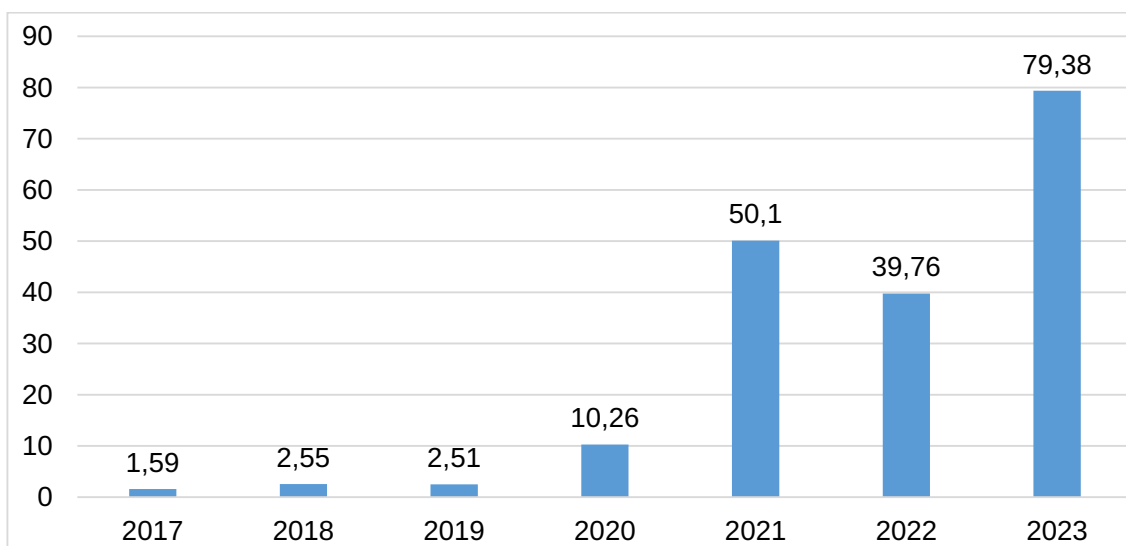

Рис. 5. Динаміка доходів фінтех-індустрії у світі з 2017 по 2023 роки, млрд. дол. США

Джерело: складено автором на основі [9]

6. Насиченість ринку та конкуренція: у міру того, як фінтех-індустрія стає все більш популярною, конкуренція між компаніями посилюватиметься. Фінтех-компанії повинні знайти способи диференціювати себе та пропонувати унікальні ціннісні пропозиції, щоб виділитися на насиченому ринку [1].

Підсумовуючи, відзначимо, що з огляду на швидке зростання та конкурентні переваги фінтех-індустрія загострила питання, пов'язані з її управлінням та інтеграцією в існуючий фінансовий ландшафт. Для успішного вирішення цих проблем потрібна співпраця між фінтех-компаніями, регулюючими органами та іншими зацікавленими сторонами. Тільки тоді буде створено середовище, що сприяє інноваціям, забезпечуючи стабільність і безпеку фінансової системи.

У ландшафті фінтеху, який змінюється під впливом зовнішнього середовища, зацікавленим сторонам необхідно враховувати п'ять основних принципів функціонування в фінтех-екосистемі:

1. Обачність: ризик та відповідальність як конкурентна перевага. Поточне нормативно-правове середовище, поряд із зростаючими можливостями для надійного партнерства банків та фінтеху, підвищує критичну важливість готовності до ризику. Фінтех-компаніям необхідно здійснювати попереджувальну оцінку правил і проактивного впровадження галузевих заходів контролю. Традиційним фінансовим установам доцільно зміцнити власні конкурентні переваги в галузі [2].

2. Прибуток: фінтех-компаніям необхідно покращити EBITDA більш ніж на 25 відсоткових пунктів. Лише 33 з 70 найбільших публічних суб'єктів господарювання були прибутковими у 2023 році. Щоб покращити EBITDA більш ніж на 25 відсоткових пунктів, компаніям необхідно створити масштабовану структуру витрат, яка забезпечуватиме зростаючий прибуток в ході зростання компанії [8].

3. Зростання: шлях до IPO (або стратегічного продажу). Оскільки відсоткові ставки помірні, можна передбачити, що IPO, поряд зі стратегічними продажами та іншою діяльністю зі злиття та поглинання, почнуть зростати. Проте деякі учасники ринку, провівши IPO, можуть стикнутись із падінням акцій на 40–80 % від початкового лістингу [8], тому готуючись до IPO, компанії необхідно представити комплексну стратегію залучення користувачів за стійкими цінами, аргументованим прогнозом приросту прибутку та відповідності нормативним вимогам. Їм також слід досягти

достатнього масштабу, операційної стабільності та передбачуваності, щоб виправдати витрати та контроль, які супроводжують вихід на біржу.

4. Цифровізація: роздрібні банки як платформи цифрової взаємодії. Щоб створити противагу фінтех-компаніям, які вбудовують фінансові послуги у небанківський простір, банки можуть продовжувати розробляти власні комерційні сайти, використовуючи наявні дані про потреби та поведінку клієнтів. Примітно, що багато платформ електронної комерції можуть процвітати або зазнавали невдачі в залежності від якості партнерських відносин між банками, фінтех-компаніями та торговцями [5].

5. Регулювання: державна підтримка комплексної та інтегрованої цифрової фінансової інфраструктури. Уряди, особливо на ринках, що розвиваються, які впроваджують трикомпонентну екосистему DPI, що складається з рівнів цифрового посвідчення особи, платежів та обміну даними, розширили доступ до фінансових послуг, стимулюючи інновації і зрештою приносячи користь суспільству. Багато країн намагалися повторити успіх двох провідних гравців: індійської UPI та бразильської Pix. Однак ізольованих впроваджень точкових рішень для систем цифрової ідентифікації чи платежів у реальному часі недостатньо для сприяння широкому їх прийняттю. Там, де DPI спрацював, уряди виклали загальне бачення інфраструктури та встановили протоколи впровадження інновацій, фактично "підштовхуючи" останні до прийняття приватним сектором.

Висновки. Таким чином, фінтех-індустрія зробила революцію у фінансовій системі, пропонуючи інноваційні результати, які поєднують технології та фінанси. Fintech швидко трансформує ландшафт фінансового сектора та водночас "розмиває" його межі. Під час пандемії у 2020 році різко зросло використання цифрових каналів та постачальників послуг, що працюють лише з цифровими технологіями. З того часу збільшувалась кількість споживачів фінансових технологій у всьому світі, що прискорило зростання фінтех-індустрії. Проте у 2022 році інвестиції у розвиток фінтех-індустрії зменшилися, що обумовлено нестабільністю політичного середовища (війна в Україні та Близькому Сході). Це у поєднанні з зростаючими побоюваннями рецесії змусило фінтех-компанії почати переходити від зростання клієнтів та доходів до підвищення прибутковості.

Американський регіон є провідним регіоном у фінтех-активності, що пояснюється більш зрілою та динамічною фінтех-екосистемою регіону. На розвиток світової Fintech-індустрії впливають наступні проблеми: конкуренція, нормативні вимоги, довіра клієнтів, забезпечення безпеки, необхідність інтеграції у фінансову екосистему. Нова макроекономічна реальність вплине на стан поточної бізнес-моделі FinTech і змусить адаптуватися та змістити пріоритети, оскільки інвестори

переоцінюють власну готовність до ризику. Ці виклики можуть призвести до консолідації в галузі та зростання важливості партнерства. Тим не менш, фінтех-індустрія буде розвиватися та трансформуватися в нових реаліях, породжуючи нові тренди. Відповідно перспективи подальших наукових пошуків полягають у вивченні потенціалу інтеграції України у глобальний фінансовий ринок, який ставатиме все більш цифровізованим та інтегрованим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бабенко А., Вовк Є., Марченко Б. Фактори та виклики розвитку fintech-індустрії. *Економіка та суспільство*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-128>
2. Баула О., Лютак О. Цифрова трансформація фінансового сектору світової економіки: тенденції та ризику. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18(1). С. 111–122. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/6100/6357>
3. Мельник О. В. Цифрові технології метаспростору в інфраструктурі фінансового ринку. *XI Всеукраїнська науково-технічна конференція здобувачів вищої освіти ТДАТУ. Факультет економіки та бізнесу*. 01-12 квітня 2024 р. Запоріжжя: С. 269. URL: http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/17524/1/zbirnyk%20tez%20FEB%202024_.pdf#page=164
4. Рябокін М., Котух Ю. Зростання ролі фінансових технологій в умовах розвитку цифрової економіки. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2024. № 50 (1) С. 60–78. DOI: <https://doi.org/10.37203/kibit.2024.50.06>
5. Семенов А. Ю. Цифрові фінансові послуги в умовах формування цифрової економіки. *Дисертація*. Сумський державний університет, 2024. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/94790>
6. Урікова О.М. Сучасні тенденції глобального розвитку Fintech. *Наукові перспективи*. 2024. № 3 (45). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/10291/10346>
7. Global fintech market analysis: trends, investments, emerging startups & future outlook. Market Report. 2024. URL: <https://dealpotential.com/wp-content/uploads/2024/03/global-fintech-market-analysis-report-2024.pdf>
8. Global Fintech. Prudence, Profits, and Growth 2nd edition, coauthored by BCG and QED Investor. 2024. URL: <https://web-assets.bcg.com/60/c1/4373568b4050a6f760808f828cf2/2024-fintech-report-june-2024-1.pdf>
9. The statistic portal for market data, market research and market studies. Statista. URL: <https://www.statista.com/outlook/dmo/fintech/worldwide>

REFERENCES:

1. Babenko A., Vovk E., Marchenko B. (2024). Faktory ta vyklyky rozvytku fintech-industrii [Factors and challenges of fintech industry development]. *Ekonomika ta suspilstvo*. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-128>
2. Baula, O., Liutak, O. (2022). Tsyfrova transformatsiia finansovoho sektoru svitovoi ekonomiky: tendentsii ta ryzyky [Digital transformation of the financial sector of the world economy: trends and risks]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, no. 18(1), pp. 111–122. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/6100/6357>
3. Melnyk O. V. (2024). Tsyfrovi tekhnolohii metaprostoru v infrastrukturi finansovoho rynku [Digital technologies of metaspace in the infrastructure of the financial market]. *XI Vseukrainska naukovo-tekhnichna konferentsiia zdobuvachiv vyshchoi osvity TDATU. Fakultet ekonomiky ta biznesu, Zaporizhzhia*. URL: http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/17524/1/zbirnyk%20tez%20FEB%202024_.pdf#page=164
4. Ryabokin M., Kotukh Yu. (2024). Zrostantia roli finansovykh tekhnolohii v umovakh rozvytku tsyfrovoy ekonomiky [The growing role of financial technologies in the context of the digital economy development]. *Visnyk Kyivskoho instytutu biznesu ta tekhnolohii*, no. 50(1), pp. 60–78. DOI: <https://doi.org/10.37203/kibit.2024.50.06>
5. Semenog A.Yu. (2024). Tsyfrovi finansovi posluhy v umovakh formuvannia tsyfrovoy ekonomiky [Digital financial services in the conditions of the digital economy formation]. *dysertatsiia*. Sumskyi derzhavnyi universytet. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/94790>

6. Urikova O.M. (2024). Suchasni tendentsii hlobalnoho rozvytku Fintech [Current trends of the global development of Fintech]. *Naukovi perspektyvy*, no. 3(45). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/10291/10346>
7. Global fintech market analysis: trends, investments, emerging startups & future outlook. Market Report. 2024. URL: <https://dealpotential.com/wp-content/uploads/2024/03/global-fintech-market-analysis-report-2024.pdf>
8. Global Fintech. Prudence, Profits, and Growth 2nd edition, coauthored by BCG and QED Investor. 2024. URL: <https://web-assets.bcg.com/60/c1/4373568b4050a6f760808f828cf2/2024-fintech-report-june-2024-1.pdf>
9. The statistic portal for market data, market research and market studies. Statista. URL: <https://www.statista.com/outlook/dmo/fintech/worldwide>